

Fenntarthatósági helyzetkép - Hol állunk és merre tartunk

Ez is bekerülhet a naptárba: 2026. június 24. – A Föld Túllövés napja Magyarországon

A Túllövés napja azt a dátumot jelzi, amely napon az emberiség vagy egy adott ország felhasználja az adott évre rendelkezésre álló ökológiai forrásait. Ettől a naptól kezdve már **túllépjük az adott évre elérhető erőforrás mennyiséget**, és már a jövőbeli forrásokra támaszkodunk – mintha “hitelből” működné a gazdaság és a társadalom.

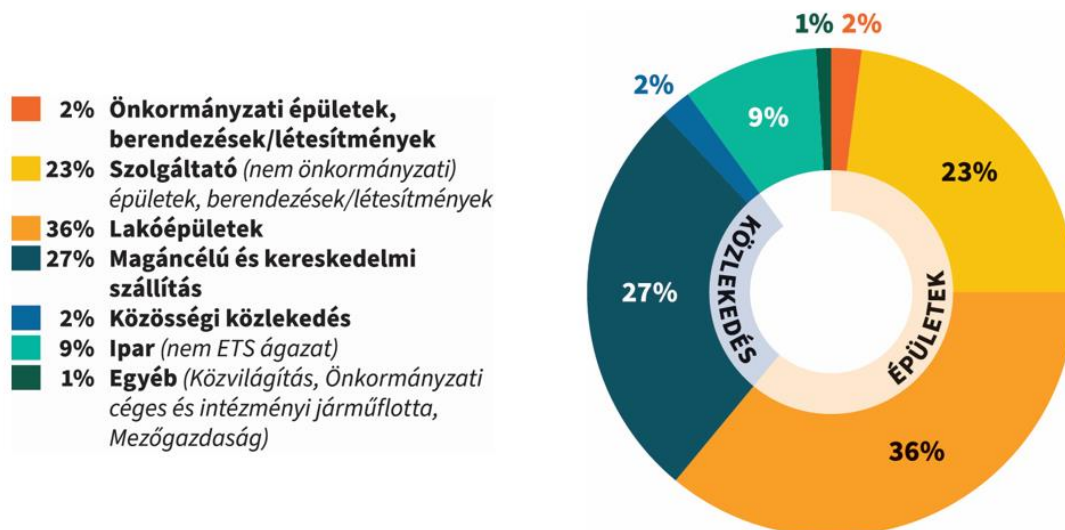
Egyértelmű tehát, hogy többet használunk, mint szabadna, és a jelenlegi fogyasztási és működési minták hosszú távon nem fenntarthatók; **tudatosabb erőforrás-használatra és tervezésre van szükség.**

A világ országainak ideai Túllövés dátumait itt láthatod:

<https://overshoot.footprintnetwork.org/newsroom/country-overshoot-days/>

A vállalatok nagyságrendje és szerepe

Budapesten a környezetterhelő, üvegház hatású gáz kibocsátás túlnyomó része, 95%-a a privát szférához köthető - magánemberekhez és vállalatokhoz.

Budapest kibocsátási leltára

“Sok kicsi sokra megy” - A nagyvállalatok szerepe megkérdőjelezhetetlen, de nem szabad elfeledkezni a KKV-k hatásáról sem

Magyarországon a kis- és középvállalkozások abszolút túlsúlya figyelhető meg – mind számosságukban, mind pedig a munkavállalók számában: a Magyarországon működő

vállalkozások több mint 99%-a KKV és a munkavállalók 70%-a KKV-k foglalkoztatásában áll. Ezeknek egy nagyrésze pedig Budapestre koncentrálódik.

A fenntarthatóság szempontjából kulcsfontosságú, hogy **ne csak a nagyvállalatok**, hanem a kisebb cégek is mérjék és javítsák a környezeti teljesítményüket.

Miért fontos a környezeti fenntarthatóság kérdésével foglalkozni?

A fenntarthatóság súlyos környezeti kérdés, de nem csak az. Üzleti versenyelőnyt is jelenthet, hiszen:

- A hatékonyabb eszközökre és megoldásokra való átállással akár rögtön, akár hosszabb távon megtérülő, **jelentős költségcsökkenést okozhat**
- Dinamikusan változó világunkban segíthet a **kockázatok csökkentésében**
- Nagyban hozzájárulhat a cég **reputációjához** (legyen szó akár a fogyasztókról, befektetőkről, beszállítókról vagy a munkavállalókról)
- Segíthet megfelelni a jövőbeli szigorodó **ESG szabályozásoknak**, a beszállítói láncban keresztül érkező **fenntarthatósági elvárásoknak**, valamint a **finanszírozási lehetőségek (pl. zöld hitelek, pályázatok) feltételeinek**

A Fenntartható működés a méréssel és a tervezéssel kezdődik

Minden vállalat más és más - ahhoz, hogy olyan fenntarthatósági lépéseket tudjon egy vállalat tenni, amely tényleg hasznos számára, elengedhetetlen egy kis önvizsgálat - felmérni azt, hogy mely területeken kell fejlődni.

A mérésre egy univerzális módszer lehet a **vállalati ökológiai lábnyom számítás**. Ez

- könnyen és gyorsan használható;
- alacsony költségű;
- és nem igényel speciális szakértelmet.

Ha pedig megvan az eredmény,

- segít megérteni, hol tart a vállalat;
- lehetővé teszi az összehasonlítást;
- és támogatja a reális célkitűzéseket.

A Kihívás - Mit tud tenni a vállalat?

1. Számítsátok ki a vállalat **ökológiai lábnyomát** a kalkulátor segítségével!

A KALKULÁTOR ELÉRHETŐSÉGE JELENLEG SZÜNETEL, JÚNIUS MÁSODIK FELÉTŐL VISZONT ELÉRHETŐVÉV VÁLIK A KLÍMASPRINT FELÜLETÉN ÉS ÖRÖMMEL VÁRJUK A KITÖLTÉSEKET!

2. Alkossátok meg a saját **fenntarthatósági helyzetképeteket** a csatolt sablon kitöltésével!

(Saját sablon, saját struktúra is használható!)

- Hol tartunk most?
- Milyen hatásunk van?
- Milyen területeken van fejlődési lehetőség?

Ökológiai lábnyom kalkulátor

Segítség a kitöltéshez:

1. Szánjátok rá az időt, konzultáljatok a munkatársakkal!
2. Ha valamelyik kérdés nem egyértelmű, az info ikon a kérdés sarkában segít.
3. Nem baj, ha a megadott adatok nem 100%-osan pontosak, a nagyságrend a fontos!

Az eredmény értelmezése:

Globális hektár (gha) - Mit jelent ez?

Ez egy standardizált mértékegység, amely azt fejezi ki, hogy mekkora biológiailag produktív terület szükséges a működés fenntartásához és a kibocsátások elnyeléséhez. Nem valódi földterület, hanem egy összehasonlításra alkalmas mutató.

A leggyakrabban használt mutató: **gha / fő**

Ez teszi lehetővé az összehasonlítást:

- különböző méretű cégek között
- különböző ágazatok között

A kalkulátort kidolgozó csapat kutatása alapján a vizsgált cégek esetében **az átlagos ökológiai lábnyom: 2,84 gha / fő volt.**

A kihívás teljesítése:

1. Töltsétek fel az ökológiai lábnyom kalkulátor eredményét (pdf vagy png) a Vállalati Klímasprint felületére!
2. Töltsétek fel a Fenntarthatósági helyzetkép dokumentumot (pdf vagy png) a Vállalati Klímasprint felületére!
3. Töltsétek ki a visszajelző kérdőívet!

Források, hasznos linkek:

Budapest kibocsátási leltáráról és a 100 Klímasemleges és Okos Város Küldetéséről itt olvashatsz: <https://budapest.hu/zold-budapest/klima-es-kornyezetvedelem/100-klimasemleges-es-okos-varos-kuldetes>

Ha a Magyarországon működő vállalatokra vonatkozó statisztikai adatokra vagy kíváncsi: https://www.ksh.hu/evkonyvek/2024/teruleti-statisztikai-evkonyv-2024/pdf/terstat_2024_4_2.pdf?utm_source=chatgpt.com

A KKV-k fenntartható működéséről és az ökológiai lábnyom kalkulátorról a BGE cikkét itt lehet elolvasni (Szennyay Áron, Szigeti Cecília, Beke Judit és Radácsi László (2021). *Ecological footprint as an indicator of corporate environmental performance - Empirical evidence from Hungarian SMEs*. **Sustainability**, 13(2), 1000) <https://www.mdpi.com/2071-1050/13/2/1000>